

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 40 L. — b.
Egy évre . . 80 L. — b.
Egy hónapra . . 7 L. — b.
Nyitólát sora 6 L. — b.
Föld. példát sora 3 L. — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Feladós szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Bethlen és Kállay külföldre utaznak.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bethlen miniszterelnök és Kállay pénzügyminiszter 29-én Párisba, majd Londonba és Rómába utaznak, hogy a jóvátételi-bizottság, valamint a francia, angol és olasz kormányok előtt feltárják Magyarország súlyos pénzügyi helyzetét és megteremtsek egy később felveendő külföldi kölcsön előfeltételeit.

A miniszterelnököt utjában gróf Khuen-Héderváry követtségi tanácsos is elkíséri.

Európa óriási Elzász-Lotharingia.

Guglielmo Ferrero, a mai Olaszország egyik legragyogóbb szelleme beszél a következő sorokban. A római civilizáció bomlásának történetírója, kinek könyveit sok millió példányban olvassák szerte a világon, állapítja meg, hogy veszélyben van a civilizáció, veszélyben van minden, ami fényvel és örömmel tölti el az embernek a szemét és a lelkét. Mintha a népvándorlás káoszának, égő falvainak és vetetlen földjeinek vízióját idéznék annak az embernek szeméi elé a mai állapotok, aki átélte és százazrekkel átérezte a régi büszke világok rommá porlását. Ilyen embernek a szavai nagyobb súlytal hullanak a serpenyőbe, mint politikusok kongó ürességei: lássanak és okuljanak belőle azok, kik hisznek az erőszak és önbíráskodás azon képességében, hogy jövőt és örömet teremjen.

— Az igazságos béke iránti törekvés — írja Ferrero — a győzelemmel kihalt Európa népeiben.

— Egyébiránt, mikor az elvek csődöt mondanak, tényleg csak hatalommal lehet kormányozni. Napoleon csak akkor tartotta magát mindenható istennek, mikor már hosszú évek óta nem érezte magát az egyetemes emberi sorsnak alávetettjének. Ő azonban olyan korban született, mely ismerte az önmagával szembeni bizalmatlanságot. Azoknak a frivol parlamenti politikusoknak, akik a békét megkötötték, egyikét sem készítették elő az események, vagy az élet arra, hogy egyszerre istennek érezzék magukat. Így történt, hogy a párisi béke sokkal inkább hasonlított Napoleon békeszerződéséhez, mint a bécsi békehez.

— Nagy veszély fenyegeti a nyugati kultúrát azáltal, hogy minden nép magát teszi meg saját ügye bírájává, minden jogot maga számára igényel, minden vétet pedig mások vállaira ró. . . A dolgok új állása Európában oly szerződéseken nyugszik, amelyeket senki sem ismer el teljesen, amelyekről mindenki azt gondolja, hogy az igazság és jog nevében a lehető leghamarább össze kell törnie őket. Egyedül a hatalom a béke zsandára; egész Európa óriási Elzász-Lotharingia, a háború nincsen befejezve, hanem csak megszakítva bizalmatlanság és titkos harag által táplált fegyverszünet által.

Helyreállott a közlekedés rendje Magyarországon és Csehszlovákia között.

A magyar-csehszlovák ellentét enyhülésének eredményeként a vasúti közlekedés régi rendje a csehszlovák határon helyreállott. A budapesti csehszlovák konzulátus csütörtökön megkezdte újból az utlevélvizumok kiadását.

Valami készül.

Angorai jelentések szerint a hadügyminisztert a Kaukázusban rendelkezésre álló orosz csapatokkal sürgősen Erzerumba küldötték.

A törvényszék kérdése.

A Keleti Ujság írja: A háromszéki törvényszék áthelyezéséről törvényjavaslatot szavazott meg a kamara. Eszerint a háromszékiek visszakapják törvényszéküket, de nem oda, a honnan elvitték. Kézdivásárhelyen volt és Sepsiszentgyörgynek szavazták meg a kormány javaslatával. A vármegye székhelye Sepsiszentgyörgy, amely régi harcot vívott meg a törvényszék székhelyével, Kézdivásárhellyel. A gazdagabb kézi vidék polgársága függetlenebb életet élt és a magyarországi belpolitikai viszonylatokban mint erős, tántoríthatatlan 48-as ellenzéki választókerületnek ismerték a kézi kerületeket. Ezt a tényt használták ki a kormánypárti Sepsiszentgyörgy javára a munkapárt uralma idején. Hegedüs Lóránt, a közelmúltban valutaspolitikájáról ismeretes magyar pénzügyminisztere, mint a városnak utolsó magyar parlamenti képviselője, eszközölte ki a munkapárti kormánynál azt a törvényjavaslatot, amely kimondta a törvényszéknek Sepsiszentgyörgyre való áthelyezését. A javaslatot megszavazták, törvény lett belőle, a háború alatt azonban nem tudták végrehajtani. A román impérium bevezetésekor a törvényszéket Brassóba helyezték át, a valóságban azonban sehol sem működött. Két költségvetésbe is felvették a törvényszék visszahelyezésének kiadásait, de nem történt eddig semmi. A kormány most megszavaztatta a Sepsiszentgyörgyre való áthelyezést s a törvényjavaslat lényegében úgy döntött, mint a munkapárti kormány törvénye. Nem történt semmi a csikszerei törvényszékkel, amelynek működését az impérium átvételekor éppen így megszüntették s amelynek hiánya Csikmegye jogéletét bénította meg.

Eladó a Kanta-utcában fekvő telek a rajta levő emeletes kőházzal és gyümölcsös kerttel együtt.

Felvilágosítást dr. Molnár Dénes kézi divásárhelyi ügyvéd (Főter 21. szám) ad.

A kórház előtt.

— Mutatvány Szabó Jenő Virágok a Golgotáról c. új könyvéből. —

Ez a hajlék itt nehéz jajok háza,
Nyögések tornya ezek a falak . . .
Ah, mintha kriptá borzongása rázna,
Ahogy itt állok a zöld fák alatt! . . .

Miért? Hisz itt az istenszót követve
A Szánalom rakott követ kövekre
S a homlokzaton biztatón ragyog:
„A szenvedőnek menedék vagyok!”
Az angyal szárnya itt érinti meg
A gyógyulásrejtő, esodás vizet
A nagy Tudás acintos szellemizma
Itten feszül titáni, hős birokban,
Elszántan küzdve, győzelemben bizva,
Az életért mindent viselni bátor —
És a Halál, a dölyfös gladiátor,
Legyűrt erővel a porondra dobban . . .

A termeken át járja könnyes utját
Szelid vigasszal a Könyörület;
Buzogni készíti a hit csodakutját,
Megunt keresztek jájától fogadva
Halott remények sírját nyitogatja —
S az élet ismét mily gyönyörű lett!
A szent részvét csak egyet lát igaznak
S a nagy gondolat szárnyon nyíló:
Egyforma mind a szegény és a gazdag,
Nincs emberélet elveszni való!

IRODALOM.

Erdélyi Koszoru.

„Erdélyi Koszoru” címen nagyszabású könyvtár-vállalat indul meg Szini Lajos író szerkesztésében legközelebb. A könyvtár-vállalat célja a Romániában élő magyar írótehetségek műveinek sorozatos kiadása, tetszetős kiadókban s a lehető legolcsóbb árban.

A szerkesztőnek máris igen sok írónak értékes alkotását sikerült megszerezni könyvtára számára. Az Erdélyi Koszoru 12 kötetből álló első sorozata a következőket tartalmazza:

1. Lajó bá: Az özölő. Székely nyelvjárában írt humoros elbeszélések. (Gulyás Károly rajzaival.)
2. Havasi virágok. (Eddig még teljesen ismeretlen székely népköltési remek és mesék nagy gyűjteménye.)
3. Berde Mária új versei.
4. T. Imets Béla: Muskátaszál s veres cserép. (Elbeszélések.)
5. Antalffy Endre dr.: Ezeregy éjszaka meséiből. (Összefüggő ciklus arab eredetiből.)
6. Szini Lajos: Gyermeklanc. (Versek.)
7. Molter Károly: Novellák.
8. Szini Lajos: Este van. (Jelenetek.)
9. Büchler Pál dr.: Szemelvények a Pan-esatrantából. (Fordítás szanszkrit eredetiből hovezetéssel és jegyzetekkel. Abszolút tudományos érték.)
10. Gulyás Károly: Recefice gyöngyölete. (A Bagoly Bandi lakodalma trilógia II. része. Szerző rajzaival.)
11. Csörgő Tamás: Az ősemlék epikája. (Eszetétikai értekezés.)
12. Góhézagok. (Új székely adomagyűjtemény.)

További sorozatok összeállítása már folyamatban van.

A könyvtár valamennyi kötete Gulyás Károly művészi címlapjával, finom rongypapíron jelenik meg s a legolcsóbb árban kerül forgalomba, hogy mindenki megszerezhesse. Első

Igy láttam én a Sziv gyerekhitével,
Mig boldog álom volt az égi Jóság —
A legdrágábbat mig nem veszítém el
S nyomorban is vártam fakadni rózsát!
De most?! . . .

— — — Ez a ház nehéz jajok háza
Nyögések tornya ezek a falak —
És mintha kriptá borzongása rázna,
Ahogy itt állok a zöld fák alatt! . . .
Lendül a záporverte lomb körültem,
Mintha legyezne sajgó, mély sebet —
Vagy tán előttem gyászkezdő lebeg
Mivel a szemem könnyét letörültem?
Szellő sohajt az ingó fák között,
Mint sóhajtának meggyűlt szenvedések
S így reszket, nyög a kintől üldözött,
Kitől a mentő irgalom lekészt!
Csend, béke ül a komor ház felett meg —
Am ez a béke csak hitet vakít —
Szent ártás a kétségbeesettnek,
Aki odabent félt még valakit . . .
Ah, engem is hogy ártott a béke!
Ugy félttem, őrzöm drága kincsemet —
De hasztalan tekintek föl az égre:
A teremtsében csodák nincsenek!
S míg állok itt megváltó szóra várva,
Az éjszakában egy asszony hörög . . .

Isten! . . . Hogy is maradtam holtig árva?
S a lelkemen hogy lett a gyász örök?! . . .

kötete június 15-én jelenik meg, a következők négy hetenként.

Azok a lelkes irodalombarátok, akik valamennyi számára előfizetnek s előre 500 leut béküldenek, a könyvtár összes száma 25% engedménnyel kapják. Azonkívül az illetők neve példányaikba be lesz nyomtatva s ezeket a példányokat szerzők és illusztrálók kezükkel látják el.

Az „Erdélyi Koszoru” kiadója Szini Lajos Székely Szó könyv- és lapkiadóvállalata Gheorgheni-Gyergyószentmiklós, amely kiadóvállalat készséggel szolgál mindenkinek bővebb felvilágosítással.

HIREK

Szombat, május 5.

— **Halálozás.** Id. Torró Mózes pákei lakos — mint a Gyertyafényben olvassuk — Pákeban elhunyt. Torró Miklós brailai ref. lelkes édes atyját gyászolja az elhunytban.

— **Megjelent a Flekken.** Ma, szombaton reggel jelent meg a Flekken, melyet lázas kíváncsisággal várt a közönség. Közönségünk ezúttal sem csalódott. A következő szenzációs tartalommal jelent meg a Flekken: Hozzád menjenek e sorok, Május (Szabó Jenő gyönyörű költeménye), Zajzoni G. Sárahoz, Oda ember kell, A ref. egyház halotti táblájáról, A jóskák, Esperantot tanulunk, Czellemek, Egerek, A tyúk, Megkérdeztük az ifjúságot, vagy a pályaválasztó gimnázisták, Ezek a gascognei lagények, Adóvallomásom, Írók és művészek folyamodványa a nagy jóskához, 25-ös jubileum, Tekéntetes Flekényes ur, Fontos tudnivalók a „grófok”-ról stb. Egyes szám ára csak 3 leu.

— **Konfirmációi kikérdezés és urvacsóra** osztás f. hó 10-én (áldozócsütörtökön) ünnepélyes istentisztelet keretében, délelőtt 9 órától kezdődőleg tartatik meg.

— **Nagy angol kölcsön Romániának.** A pénzügyminiszternek napok óta való tárgyalása egy angol banksoport képviselőivel szenzációs eredményre vezetett. A tárgyalások során sikerült végérvényes szerződést kötni egy hat millió font sterlinges kölcsön ügyében. A kölcsön négy százalékos és negyvenöt év alatt fizetendő vissza. A mintegy hat milliárd leut jelentő kölcsönnek óriási jelentőséget tulajdonítanak az állami pénzügyek konszolidációjának, nemkülönben az ország hitelének megerősödésére.

— **Berde Mária legújabb sikere.** A Magyar Tudományos Akadémia mult héten tartott ülésén döntött a Vojnovits-féle pályadíjak felett. Az egyik díjat a magyar miniszterelnök felesége, gróf Bethlen Istvánné szül. Bethlen Margit „Egy élet” című színműve, a másikat Berde Mária „Romnaki Adrianna” című regénye nyerte. A kiváló író ezen sikeréhez gratulálunk.

— **Nyilvános köszönet.** Annak idején emlékeztünk a kantai nagy égszéről, melynek egyik legérzékenyebb károsultja Tuzson Mihály polgármester volt. A tűzkatasztrófa teljesen megbénította anyagi erejét, amit becsületos munkájából eddig összegyűjtött, a tűz martaléka lett minden ingósága. A károsult iparosunk érdekében a nemes csizmadia ipartársulat gyűjtést indított, melynek eredményeképpen 14.760 leu gyűlt össze. Iparosunk nem mulasztotta el, hogy elejét véve esetleges mendemondáknak, ezúton ki ne fejezze hálás köszönetét az áldozatkész publikumnak, s a csizmadia ipartársulatnak. A következők adakoztak, amiért fogadják hálás köszönetemet:

Kovács Józsefné 1000 leu; Pap István timár, özv. Kovács Dánielné, Molnár Gyula, Mágóri Dénes, Ref. egyház Dalkör, Szabó István lakatos, Transzilvánia Bajkó Barabás, Csikszentmártoni Szöcs Sándor 500-500 leu; Jancsó Lajos (Lajos), Csikszeredei Orbán család 300-300 leu; Politzer Lajos, Benovits I. Jenő 250-250 leu; Kovács Máttyás, özv. Kapusi Károlyné, Kapusi Mihály, Magyar Arnold, Turóci Mózes, Baka István (József), Szöcs Tivadar, Nagy Dénesné 200-200 leu; Nagy István, Mágóri Mózes, Szöcs Bálint szeszgy., Nagy Károly, özv. Füstös Elekné, Ince Menyhért, Jancsó István (József), Turóci Jenő, Rácz János, Szántó Gyula, Szabó József mészáros, Tordai Ferenc, Péter Ferencné, Gidófalvi Géza, ifj. Török Samu, Nagymihály Sándor, Kézdivásárhelyi Takarékpénztár, Bene Albert, Magyaszai Dénes, Győrbíró Gábor, Földi Sándor, özv. Kovács Sándorné, Balog János, ifj. Szotyori Sándor, Oláh István, Török János timár 100-100 leu. (Folyt. köv.)

Innen-onnan

(*) **Meghalt, mert nem higiénikusan fújta ki az orrát.** Általános részvételt keltett Párisban Daragon színész halála, aki a „Porte-Saint-Martin”-színház tagja volt. Mint az orvosok

megállapították, halálának oka az volt, hogy az orrát nem „szabályszerűen” fújta ki.

— Akármilyen furcsának is tetszik, — nyilatkozott Daragon haláláról dr. Rhem klinikai orvos — ennek a színésznek a halálát az okozta, hogy antihigiénikusan fújta ki az orrát. A jól-nevelt emberek tulnyomó többsége úgy szokta ezt a műveletet elvégezni, hogy fogja a zseb-kendőjét és azzal összeszorítja a két orrnyílást. Ennek az a természetes következménye, hogy a váladék és a belső levegő nem tud a nyíláson keresztül törni, hanem felfelé igyekszik. Nos, az orrgarat össze van kötve a középfüllel egy vékony kis csatornával, amely a füldobig vezet, a középfül pedig véredényekkel összeköttetésben van az agyvelővel. Ha most már úgy fújuk az orrunkat, hogy össze fogjuk a nyílást, ezzel voltaképpen levegőt szivattyuzunk a kis csatornába és ezen keresztül a középfülbe. Ezért van az, hogy azok, akik ilyen módon tisztítják az orrukat, néha csattanást hallanak. Sőt gyakran néhány másodpercig süketseget is tapasztalnak. Daragon barátunk meghalt, náthás lett. Minthogy antihigiénikusan tisztította az orrát, levegőt szivattyuzott be a középfülébe. A levegő természetesen magával sodorta a fertőző mikrobaikat, ebből középfülgyulladás keletkezett, amely csakhamar elérte az agyvelőt, meningitis lett belőle és ebbe belehalt a boldogtalan.

Az orvos elmondotta azt is, hogyan kell higiénikusan elbánni az orral.

— A neveletlen embereket kell utánozni ebben a tekintetben, — mondotta — amennyiben úgy kell az orrunkat megtisztítani, hogy csak az egyik nyílást szorítjuk le és akkor fújuk ki. Amikor ezt elvégeztük, a másik nyílással tesszük ugyanezt. Ilyen módon megakadályozzuk a levegőnek a középfülbe való jutását.

A francia lapok élénken tárgyalják a tragikus módon elhunyt színész esetét.

SPORT.

(x) **A tenniszszekőkhöz.** A „Józsiás és Emilia” alapítványhoz tartozó tenniszpályát a városi tanács határozatából a helybeli Sport Egylet átvette. Ennek alapján felkérjük azokat, akik az idei szezonban játszani óhajtának, hogy ebbeli szándékukat jelentsék be Neumann Ernő ny. százados, sport egyleti tennisz-szakosztály vezetőjénél. Sport Egylet.

Városi mozi.

(A városi mozi közlése). A már többször hirdetett orosz történelmi film dráma, *Nagy Katalin cárné* május 9-én este 9 és 10-én áldozócsütörtökön d. u. 6 este 9 órakor kerül bemutatásra 7 felvonásban. Frederika Anthalt hercegnő Erzsébet orosz cárnő feleségül megy a trónvárományosához a cárnő részeges, feslett életű unokaöccséhez, Péterhez. Alig tartják meg a méreteiben pártatlan esküvőt, a fiatal hercegnőnek át kellett élnie mindazt, a mi egy rossz erkölcsű férj részéről a feleséget megaláztatja: a szerető fondorlatait, a részeg férj inzultálását, sőt magát a börtönt is. Párthivei a fiatal hercegnőt kiszabadítják börtönéből és fogságba velvén az Erzsébet cárnő halálával cárrá megkoronázott III. Pétert, helyére a sokat szenvedett feleségét ültetik II. Katalin cárnő néven. Mint cárnő II. Katalin aranybetűkkel írta be nevét az orosz történelembe, mert országát igyekezett naggyá, széppé, hatalmassá és boldoggá tenni. Az ő akaratából törölték el Oroszországból a halálbüntetést és rabzsolgaságot. Potemkin az ő uralkodása alatt lett hírhedt, gazdaságot tüntetvén fel ott is, a hol a legnagyobb nyomor lappangott. Potemkin volt IV. Katalin mozgalmas életének utolsó szerelme.

A város hivatalos közleményei.

(E rovatban jelenik meg a város minden hivatalos, a lakosságot érdeklő városi hirdetmény, amire felhívjuk olvasóink figyelmét.)

Árverési hirdetmény.

Kézdivásárhely város tanácsa 1923. május 11-én d. e. 10 órakor nyilvános árverésen zárt ajánlatok alapján bérbeadja a Józsiás-kertben levő korlátozott italmérési joggal ellátott cukrászdát és bodegát 1923. május 5-től kezdődőleg 1 évi időtartamra.

Kiküldési ár 5000 leu. Közelebbi feltételek a városi tanácsnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Tg. Sacuesc, la 3. Mái 1923.

Cosma, pt. primar.

Meghívó.

A Kézdivásárhelyi Szeszfinomító, Szabadraktár, Rum- és Likörgyár Részvénytársaság 1923. évi május hó 13-án d. u. 5 órakor a Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár R.-t. üzlethelyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása. (25. §.)
2. Alapszabályok módosítása.
3. Indítványok az alapszabályok 20. §-a értelmében.

Megjegyzés az alapszabályok 24. §-a értelmében: Minden részvényes, ki szavazati jogát személyesen, vagy meghatalmázott által gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával részvényeit szelvényeivel együtt a Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaságnál az e végre kirendelt közegnél elismervény mellett le kell tette.

Kelt Targul-Sacuesc, 1923. április 25-én.

Az Igazgatóság.

Szám: 40/1923. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak C. 19/15-1919. sz. végzése következtében dr. Vargha Béla kézdivásárhelyi ügyvéd által képv. Ozsdola község közbirtokossága s t. végrehajtók javára 485 leu tőke s jár. erejéig fogantatott kielég. végrehajtás alkalmával lefoglalt és 2200 leura becsült 1 drb. ló, egy szekér, egy hám és 2 drb. fenyő tönk nyilvános árverésen eladtnak.

Az árverés megtartására határidőül 1923. évi május hó 8. napjának d. u. 3 órája tűztetik ki Ozsdola községébe végrehajtást szenvedő lakására.

Árverezni szándékozók azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsértéken alul is el fognak adatni.

Kézdivásárhely, 1923. ápr. 19.

Molnár István, bir. végrehajtó.

Jócsaládból való 2 fiu tanulónak
(borfiunak)
a Millenium-szállodába felvételik.

Eladó az Ika-patakán egy jókarban levő egyjáratu vizimalom

teljes felszereléssel, a hozzávaló 1 hold területű kerttel. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

A géphimzési **megnyilt** és kéretnek mindtanfolyam azon a hölgyek, kik részt akarnak venni a tanfolyamon, május 5-ikéig jelentsék a kiadóhivatalban.

Elsőrendű
fenyővizet és szilvapálinkát
:: gyárt és szállít jutányos áron ::
BAKÓ ISTVÁN gyümölcs-pálinka-főzdéje
SZENTKATOLNA.

Értesitem a mélyen tisztelt vevőimet, hogy **részletes kiírusítást** csinálók plinkösdre.

Kiírusítás alá kerülnek a következő árak:
Magas száru bécsi áru, fasorkos, 24 cm. magas 295 leu.
Félcipő bécsi 195 "
Férfi varrott bécsi 295 "
Nálam készült félcipők 300 leutól feljebb.
Férfi, finomabb 350 "
Gyerekecipő 90 "
Finomabb áru, férfi 500 "
Egész cipő lakk, erősebb 400 "
Annak, aki nálam készült árukból 2 párt vásárol, egy pár gyári félcipőt rá ingyen adok.
Cseléd cipő, férfi 300 leutól feljebb.
Női cseléd cipő 300 "
Férfi fél amerikai forng-lakk 350 "
Gyerek félcipő 150 "
Ezenkívül sok jó és finom árut szintén a régi áron adok el.
Soha ilyen alkalom olesó bevásárlásra.
Kiváló tisztelettel: **Szántó Gyula, cipész.**

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.